

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hlušíka, Ph.D. ve věci

žalobců:

a) Voda z Tetčic z. s.

sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice

b) Krajina Dluhonice, z. s.

sídlem U Zbrojnice 46/3, 750 02, Přerov V - Dluhonice

c) Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu

sídlem Cejl 866/50a, 602 00 Brno

proti

žalovanému:

Krajský úřad Olomouckého kraje

sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti

osoby zúčastněné

na řízení:

Ředitelství silnic a dálnic ČR

sídlem Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4

Shodu s prvopisem potvrzuje

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2021 č. j. KUOK 40737/2021, ve věci změny územního rozhodnutí o umístění záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“

takto:

I. Žaloby se zamítají.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Žalobci b) **nebude** vrácen soudní poplatek ve výši 1 000 Kč.

V. Žalobci c) **nebude** vrácen soudní poplatek ve výši 1 000 Kč.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce a) – c) se svými žalobami domáhal zrušení shora vymezeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo výrokem II. částečně změněno rozhodnutí stavebního úřadu Magistrátu města Olomouce (dále jen „MMOL“) ze dne 19. 11. 2019 č. j. SMOL/240886/2019/OS/US/Sem (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) a zároveň ve zbývajících částech bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.
2. Prvostupňovým rozhodnutím MMOL povolil změnu územního rozhodnutí č. 32/2006 vydaného Městským úřadem Přerov, stavebním úřadem, ze dne 3. 3. 2006 pod č. j. SU3229/2005-KI o umístění stavby pod názvem „dálnice D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, kterým byla umístěna stavba pozemní komunikace – dálnice D1, úsek Říkovice – Přerov II – Předmostí staničení v km 75,300 – 85,400 včetně souvisejících a doplňkových staveb na pozemcích v katastrálních územích Horní Moštěnice, Bochoř, Přerov - Předmostí, Lotyšnice u Přerova, Říkovice u Přerova, Vežky u Přerova, Dolnice a Přestavlký u Přerova. Územní rozhodnutí č. 32/2006 nabylo právní moci dne 12. 8. 2006.
3. Jelikož co do obsahu a vymezených žalobních bodů jsou žaloby obdobné či shodné a vzhledem k tomu, že směřují proti témuž rozhodnutí, rozhodl soud usnesením ze dne 24. 6. 2021 o spojení věcí ke společnému projednání.

I. Žaloba žalobce a)

4. Žalobce a) poté, co zrekapituloval průběh řízení před správními orgány obou stupňů, vymezil v žalobě následující žalobní body:

A) Znemožnění výkonu zákonného práva na odvolání

5. Žalobce považuje za nesprávné a zavádějící odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 164, týkající se námitek žalobce uvedených v jeho odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí pod bodem 12) stran nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, přičemž poukazuje na nepřehlednost správního řízení s tím, že pokud prvostupňový orgán neuvede ve svém rozhodnutí alespoň odkaz na stranu, kde je odmítnutí námitek uvedeno, porušuje základní

zásady činnosti správních orgánů, např. § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“).

6. Dále žalobce namítl, že otázky ochrany podzemních a povrchových vod a související otázky ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin před negativními vlivy solanky zimního posypu byly správními orgány poprvé řešeny až po zásahu Krajského soudu v Ostravě. Žalovaný z předchozího průběhu řízení věděl o aktivitě žalobce a věděl, že žalobce požaduje, aby se dokazování provádělo v prvním stupni řízení, tudíž žalovaný musel dovodit, že žalobce má zájem vyjádřit svůj nesouhlas v dalším odvolání proti rozhodnutí vydaném v prvním stupni. Následný postup žalovaného však žalobci fakticky znemožnil výkon práva odvolání proti závěrům řešení výše konkretizovaných otázek, čímž byl žalobce nucen podat přímo správní žalobu.
7. Žalovaný do výroku nyní žalobou napadeného rozhodnutí doplnil zcela nové podmínky, které byly nově specifikovány až na základě právního názoru krajského soudu o nezákonnosti stanoviska EIA; změna stanoviska EIA byla důvodem jak změny některých původních závazných stanovisek, tak důvodem vzniku zcela nových podkladů rozhodnutí včetně závazných stanovisek nutných pro provádění věcného dokazování nových skutečností při zjišťování stavu věci v odvolacím řízení. Podle žalobce bylo do výroku napadeného rozhodnutí doplněno množství podmínek závazných stanovisek, které nebyly součástí měněného rozhodnutí, když teprve vydáním a právní mocí napadeného rozhodnutí byly podmínky závazných stanovisek formulovány jako povinnosti uložené účastníkům řízení.
8. Napadené rozhodnutí zasahuje do hmotných práv žalobce, neboť mu ukládá povinnost strpět umístění stavby, u které není podle jeho názoru řádně posouzen a následně stavebně vyřešen vliv jejího zimního provozu na povrchové a podzemní vody v území ochranných pásem zdrojů vod. Nesprávným procesním postupem žalovaného byl žalobci znemožněn výkon zákonného práva odvolání.

B) *Nezákonnost Prioritního stanoviska EIA č. j. MZP/2020/430/981 ze dne 30. 12. 2020*

9. Podle žalobce je změna prioritního stanoviska EIA z 30. 11. 2016 provedena nezákonným způsobem. Stanovisko EIA z 30. 12. 2020 mělo vycházet z požadavků Krajského soudu v Ostravě. Nová opatření č. 7 a č. 8 jsou tak podle žalobce navržena nesprávně.
10. Opatřením č. 7 stanoviska EIA bylo uloženo *Předložit návrh způsobu a četnosti monitorování odváděných dešťových vod*. Toto opatření je podle žalobce zcela chybné, když mělo být uloženo monitorování recipientů, nikoliv dešťových vod.
11. Za chybné považuje žalobce také nové opatření č. 8, které ukládá *Navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace snižující využití posypových solí s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším ochranným pásmem 2. stupně jímacího území Tovačov, Troubky, Brodek, územím chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a ochranným pásmem zdrojů minerálních vod Horní Moštěnice*. Chybné je podle žalobce proto, že je uloženo pouze s ohledem na ochranná pásma vodních zdrojů a nikoli s ohledem na vody povrchových vodních toků, zejména řeky Bečvy. Pro fázi provozu jsou opatření navíc nedostatečná, chybí uložení povinnosti měření chemického stavu vody povrchových vodních toků. Žalovaný podle žalobce ignoruje právní názor krajského soudu vyjádřený v kasačním rozsudku.

12. Žalobce dále nesouhlasí s tím, že ministr životního prostředí zcela nesprávně učinil součástí stanoviska EIA z roku 2020 hodnocení právního názoru soudu. Nadto nezákonně zasahuje do pravomocí jiných orgánů státní správy, jestliže se ve stanovisku zabýval obsahem biologického průzkumu 2016 pro řízení o výjimce z druhové ochrany, čímž nezákonně ovlivnil právní názor podřízeného orgánu.
13. Současně s tím žalobce namítá chybné vyhodnocení a použití biologického průzkumu z roku 2016. Tento podklad nemohl žalovaný vyhodnocovat, neboť není orgánem ochrany přírody, když uvedený průzkum byl podkladem řízení o výjimce podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody“). Uvedený průzkum se přitom zabývá místem křížení dálnice s vodními toky. Jelikož solanku zimního posypu zatím nelze z dálničních vod odstranit, neomezuje se její působení pouze na místa křížení dálnice s vodními toky; zpracovatel průzkumu nadto vůbec neuvažoval o možnosti negativního vlivu zimní solanky po délce vodních toků.
14. Žalobce dále namítá chybné vyhodnocení návrhu zimní údržby dálnice pomocí CHRL ve vyjádření žalovaného. Ačkoli jsou v návrhu zimní údržby uvedeny závěry, tedy srovnání vypočtených či předpokládaných hodnot znečištění, nemůže mít hodnota roční průměrné koncentrace chloru ve vodním toku podstatnou vypovídací hodnotu pro vyhodnocení negativních účinků zimní údržby dálnice na zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin.
15. Návrh zimní údržby, jakož i stanovisko EIA z 30. 12. 2020 je tudíž nezákonné a nepřezkoumatelné. Podle žalobce navíc nelze současně za dané situace provést výrokem I. změnu stanoviska EIA a výrokem II. potvrdit původní ověřovací stanovisko. Ve vztahu k výroku II. absentuje řádné odůvodnění.
16. Tvzení a výpočty v návrhu zimní údržby jsou podle žalobce dále ve vzájemném rozporu, navíc v rozporu se skutečnými ději při zimní údržbě. Návrh neuvádí, co se stane s 20% solanky ze zimní údržby, jestliže z návrhu vyplývá, že z celkového množství srážkových vod dopadajících na odvodňovanou plochu dálnice odtéká do dálniční kanalizace pouze 80 % srážkové vody. Podle žalobce oněch 20% z celkové hmotnosti použité soli může výrazně narůst až do stavu, kdy může negativně ovlivnit povrchové a podzemní vody. Napadené rozhodnutí trpí vadou, jestliže odborný podklad neobsahuje vysvětlení, jakým způsobem jsou řešeny případné škodlivé vlivy 20% zimní solanky. Podle žalobce tak stále nebyl zjištěn dostatečně skutkový stav věci ohledně možného ohrožení vod zimní údržbou.

C) *Nezákonnost a nepřezkoumatelnost stanoviska a závazných stanovisek k Návrhu zimní údržby*
17. Podle žalobce byly problémy zimní údržby řešeny poprvé až v pokračování odvolacího řízení, kdy byl nově zjišťován skutkový stav, byly pořízeny zcela nové podklady; v rámci procesu vyjádření se k podkladům rozhodnutí se žalovaný snažil suplovat odvolací řízení, které by proběhlo, pokud by vrátil řízení do prvního stupně. Rozdíly jsou zřejmé porovnáním § 149 odst. 7 a odst. 8 správního řádu; postup žalovaného je nepřipustnou zkratkou, která účastníkům řízení znemožnila výkon zákonného práva odvolání proti závazným stanoviskům.
18. Pokud se žalovaný odmítal vyjadřovat ke stanovisku správce povodí – Povodí Moravy, s. p., které bylo podkladem přezkoumávaného závazného stanoviska MMOL ze dne 11. 2. 2021, byl jeho postup chybný.

19. Závazné stanovisko MMOL ze dne 11. 2. 2021 má dle svého obsahu navazovat na závazné stanovisko vodoprávního úřadu ze dne 15. 1. 2019, které však podle žalobce zřejmě není podkladem rozhodnutí. Pokud se jedná o stanovisko ze dne 24. 1. 2019, na které stanovisko ze dne 11. 2. 2021 také navazuje, jednalo se pouze o souhlas vydaný podle § 17 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona (dále jen „vodní zákon“), které neobsahuje řádné posouzení vlivu záměru D1 0136 na vodní útvary.
20. Závazné stanovisko MMOL a jeho potvrzující stanovisko Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 19. 3. 2021 se negativními vlivy zimní údržby na útvary vod zabývala úplně poprvé od zahájení předmětného řízení o změně územního rozhodnutí. Tato stanoviska však nejsou vydána pro řádně zjištěný stav věci, tedy pro celkové působení dálnice jako nedílného celku se všemi projevy své existence, tedy včetně zimní údržby chemickými látkami. Závazná stanoviska jsou tak nezákonná. Žalobcem napadená závazná stanoviska správně měla od svého počátku posoudit vliv záměru jako celku, když veřejný zájem na ochranu vod si takový postup vyžaduje.

D) Nezákonné převedení povinnosti zimní údržby do jiných navazujících řízení

21. Žalobce má za to, že jestliže žalovaný do výroku rozhodnutí pouze převzal opatření č. 8 stanoviska EIA z 30. 12. 2020, popírá tím názor krajského soudu, že řešení zimní údržby již musí být součástí územního rozhodnutí o umístění stavby, neboť uložením podmínky předložení návrhu zimní údržby dochází k tomu, že vhodný způsob řešení zimní údržby komunikace se bude řešit až ve stavebním řízení. Výrok napadeného rozhodnutí ponechal konkrétní řešení problematiky zimní údržby zcela bez odezvy a konkrétní řešení odsunul až do navazujícího stavebního řízení.
22. Žalobce dále upozornil na odůvodnění výroku I. změnového stanoviska EIA z 30. 12. 2020, kdy ministr životního prostředí uvedl ve vztahu k návrhu zimní údržby a monitoringu odváděných dešťových vod, že z textace nových podmínek je zřejmé, že konkrétní návrhy musejí být řešeny v některém z navazujících řízení, což je v rozporu s názorem krajského soudu, tudíž se chyba ve stanovisku EIA promítá do výroku napadeného rozhodnutí. Proti takovému neřešení problémů zimního posypu by žalobce zcela jistě podal nové odvolání, pokud by tyto důležité otázky byly řešeny podle zásad správního řádu.

E) Nesprávné vypořádání odvolacích námitek

23. Žalobce uvedl, že nesouhlasí s vypořádáním některých jeho odvolacích námitek. Nutno dodat, že v této části je žaloba poměrně těžce srozumitelná a na hranici přehlednosti, neboť žalobce neustále směšuje žalobní námítky, které uvedl v předchozích částech žaloby s tím, jaké (jiné) námítky byly žalobcem vznesené v rámci odvolacího řízení a jak tyto námítky byly, resp. měly podle představ žalobce být vypořádány.
24. Nicméně i přes značnou nepřehlednost vyplývá z žaloby v zásadě následující.
25. Žalobce namítl, že stavební úřad měl v rámci projednání žádosti o změnu rozhodnutí o umístění stavby rozhodnout o umístění stavby D1, 0136 Přerov – Říkovice jako celku, se všemi stavebními objekty a nelze z něj vyčlenit ty objekty, které by, pokud by byly projednávány jako samostatné, nevyžadovaly rozhodnutí o umístění stavby. Podle žalobce stále existují stavební objekty stavby D1 0136, původní i nové, které v rozporu s § 92 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) nebyly umístěny jako nedílné části záměru.

26. Dále žalobce namítl, že v rámci územního řízení před vydáním rozhodnutí uplatnil námitku č. 10), podle které je předmětná dokumentace pro územní rozhodnutí datována dle rohové rozpisky výkresů a datace v závěru obou zpráv 12/2016, avšak většina podkladů rozhodnutí, stanovisek je datována před 12/2016; tyto podklady a zřejmě i další byly vydány k jiné než k předmětné dokumentaci. MMOL na to zcela lživě v rozhodnutí uvedl, že podmínky stanovení dotčenými orgány jsou zapracovány v projektové dokumentaci. Žalovaný se k té o námitce vyjádřil tak, že bylo předloženo CD, na němž byla dokumentace záměru vypracována 10/2015; pokud došlo ke změnám, jednalo se o drobné změny, které nemají žádný vliv na zájmy chráněné jednotlivými dotčenými orgány.
27. Podle žalobce, přestože byla provedena změna DÚR 12/2016, není ve výroku o změnách ani slovo. Podle žalobce není žalovaný oprávněn zkoumat, v čem se nějaký dokumentace 10/2015 liší od dokumentace žádosti DÚR 10/2016. Pokud výrok rozhodnutí MMOL ukládá povinnosti na základě podkladů vydaných k jiné než k dokumentaci žádosti, je rozhodnutí MMOL nezákonné.
28. Dále žalobce namítl nesprávné vypořádání jeho odvolací námitky č. 15.1), týkající se nezákonnosti stanoviska EIA z roku 2016, když namítal, že podklad uvedeného stanoviska – DSP 05/2016, bude zcela jistě měněn či doplněn a budou vydána jiná stanoviska než ta, která byla součástí žádosti o stanovisko EIA. Pokud na tuto námitku žalovaný reagoval tak, že k vyhodnocení změn slouží verifikační stanovisko EIA podle § 9a odst. 6 zákona o EIA, nepochopil problém nezákonnosti, když dokumentace DSP 05/2016 nikdy nebude sloužit jako podklad pro navazující stavební řízení a nebudou použita ani k ní vydaná závazná stanoviska.
29. Nadto žalobce namítl rozdílnost textů prioritního stanoviska EIA a ověřovacího stanoviska, načež tuto námitku žalovaný vypořádal vedle vypořádání uvedené námitky ministrem životního prostředí, vycházející z rozdílnosti účelu obou stanovisek, s čímž žalobce nesouhlasí.
30. Žalobce dále vznesl námitky stran aktuálnosti jednotlivých podkladů rozhodnutí s poukazem na délku řízení a jeho přerušování z důvodu nedoložení podkladů stavebníkem.

II. Žaloby žalobců b) a c)

31. Jelikož jsou žaloby žalobců b) a c) obsahově totožné, bude jejich obsah stručně rekapitulován současně.
32. Žalobci po obsáhlé rekapitulaci průběhu správního řízení vymezili následující námitky.

A) Rozpor ust. § 23a zákona č. 100/2001 Sb. se směrnicí EIA

33. Žalobci upozornili, že v rámci jejich odvolání upozornili na rozpor ust. § 23a č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivu na životní prostředí (dále jen „zákon o EIA“) se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady [2011/92/EU](#) ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (dále jen „směrnice EIA“), když podle jejich názoru bylo pro obchvat Přerova dálnicí D0136 vydání závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 podle § 23a zákona o EIA a podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. nezákonné, neboť jde o rozpor s účelem citovaného zákona o efektivní účasti dotčené veřejnosti, která se nemohla účastnit nového procesu EIA pro tuto stavbu, resp.

nemohla se účastnit rozhodování o vydání tohoto závazného stanoviska EIA a především se směrnicí EIA. Proces EIA s účastí veřejnosti vedený podle dřívějšího zákona č. 244/1992 Sb. řádně neposoudil možnosti varianty trasy dálnice D0136, neboť toto posouzení variant vyžadovalo odůvodnění až samotné stanovisko EIA ze dne 15. 12. 2000. Nový proces EIA podle zákona o EIA s účastí veřejnosti neproběhl. Žalobci upozornili, že závazné stanovisko EIA z 30. 11. 2016 je v rozporu se směrnicí EIA a že je nutné předložit spor o souladu citovaného zákona se směrnicí EIA SDEU k přezkoumání. Žalobci připomněli, že žalovaný dle obsahu bodu 1 odvolání žalobců nechal závazné stanovisko EIA ze dne 30. 11. 2016 i ověřující závazné stanovisko EIA z 23. 4. 2018 dle § 149 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) přezkoumat, přičemž výsledkem je stanovisko ministra životního prostředí z 20. 4. 2020, které uvádí, že tato závazná stanoviska potvrzuje. S uvedeným se žalovaný v napadeném rozhodnutí ztotožnil. Žalobci žádali, aby Krajský soud v Ostravě předložil soudnímu dvoru EU k přezkoumání právní otázky, které žalobci v žalobách uvedli. Žalobci považují zákon č. 256/2016 Sb., kterým byl do zákona o EIA včleněn § 23a, za odporující právu EU, neboť tento zákon umožňuje pro vybrané stavby včetně projednávané stavby D0136 provést namísto nového procesu posuzování EIA podle zákona o EIA s účastí veřejnosti pouze vydání závazného stanoviska k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí. Jedná se však o účelově schválený zákon vztahující se na předem vybrané konkrétní záměry, které jsou vyjmenovány v jeho důvodové zprávě a v příloze č. 1 nařízení vlády č. 283/2016 Sb. Podle žalobců došlo schválením zákona č. 256/2016 Sb. k porušení účelu směrnice EIA a dále k politicky účelovému výběru devíti prioritních dopravních staveb, který nikdy neprošel řádným posouzením v souladu se směrnicí EIA. Žalobci dále uvedli, že Česká republika žádnou výjimku podle směrnice EIA oficiálním a zákonným postupem od EU/EK nezískala a judikatura o výkladu výjimek ze směrnice EIA je velmi přísná a silně omezuje jejich široké použití. Žalobci poukazují na korespondenci mezi bývalým předsedou české vlády Bohuslavem Sobotkou a předsedou Evropské komise Jeanem-Claudem Junckerem, která podle žalobců dokládá obrovský tlak českých politiků na EK, aby jimi devět vybraných staveb dostalo jakousi neoprávněnou výjimku do další fáze přípravy. Žalobci upozornili na odlišné názory ústavního soudce Ludvíka Davida k zamítavému nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 sp. zn. Pl ÚS 44/2018, neboť podle odlišného názoru uvedeného soudce je hlavním bodem sporu absence procesu EIA a absence účastní veřejnosti při vydání závazného stanoviska EIA úředníky MŽP, tedy až na základě jeho vydání se veřejnost dozví o vlivech prioritního dopravního záměru na životní prostředí a o shromážděných podkladech. Soudce ve svém odlišném názoru zpochybnil, že by Česká republika získala od EK výjimku ze směrnice EIA zákonným způsobem. Žalobci rozporují úvahu ústavního soudu v citovaném nálezu, že moc výkonná vytvořila v souladu se směrnicí EIA obecná kritéria pro odlišný postup ze zákona o EIA pro dopravní stavby, u kterých se Česká republika zavázala je dokončit do roku 2030. Žalobci musí odmítnout také úvahu, že zákon č. 256/2016 Sb. má obecný charakter, neboť byl ušit na míru předem. Žalobci dále obsáhle polemizují se závěry vyjádřenými Ústavním soudem ve zmiňovaném nálezu. Žalobci uvedli, že veřejnost vyloučená z nového procesu EIA nemůže za to, pokud stát předstírá, že se snaží povolit nějaké stavby na TEN-T, přičemž jestliže se mu to nepovede, tak změní pravidla tak, že u některých staveb účelově vytvoří speciální zákonný postup s vyloučením veřejnosti, když důkazem je skutečnost, že u většiny prioritních dopravních staveb (D3, D6, D35, D1106, D55, železniční trať) se veřejnost jejich povolování aktivně neúčastnila, resp. ojediněle, a přesto stát během 10 až 15 let nedokázal tyto stavby povolit

alespoň do fáze stavebního povolení. Je tomu tak i v případě projednávané věci, tedy obchvat u Přerova dálnicí D1036, kdy územní rozhodnutí bylo vydáno v březnu 2006, nicméně v rozporu se zákonem, neboť před umístěním obchvatu nebyly dále vydány výjimky podle § 56 zákona o ochraně přírody. Stát by měl zajistit, aby takové důležité stavby byly povolovány standardními a předvídatelnými mechanismy v souladu se zákonem s přípustnými střety s veřejnými zájmy a s efektivní účastí veřejnosti včetně její účasti v zásadním procesu EIA. Podle žalobců jedině SDEU může politickou mlhu vyčistit, pokud bude moci posoudit, zda zákon č. 256/2016 Sb. byl skutečně schválen v souladu s účelem směrnice EIA a zda dohodnutý odlišný postup získání závazného stanoviska EIA bez procesu EIA a bez účasti veřejnosti směrnice EIA umožňuje a zda takové stavby jsou způsobilé spolufinancovat z fondu EU.

34. Žalobci namítají, že je nutno považovat za nezákonné již stanovisko EIA z 15. 12. 2000, ve kterém je na straně 3 uvedeno, že za železniční tratí se dálnice dotýká východního okraje zástavby místní části Přerov – Dluhonice. Je však zřejmé, že trasa dálnice D0136 prochází Přerovem, neboť městská část Dluhonice je součástí Přerova, tedy nejde o obchvat Přerova, ale o okrajový průtah, neboť se dotýká zastavěného území Přerova – Dluhonic. Dále je v uvedeném stanovisku z 15. 12. 2000 uvedeno, že v souvislosti s výstavbou úseku 0136 dálnice D1 by mělo dojít na východním okraji místní části Přerov – Dluhonice k demolici tří obytných objektů a garáží a k dotčení hřiště TJ Sokol Dluhonice. V letech 1995 – 2020 nedošlo k žádnému odbornému posouzení reálných variant dálnice D0136 mimo zastavěné území Dluhonic a jím dotčené 49 cenných druhů organismů, ačkoliv takové náměty byly opakovaně požadovány od roku 1994, resp. roku 2000. Ministerstvo životního prostředí v procesu EIA selhalo a za stejně nezákonné je nutné považovat i závazné stanovisko EIA z 30. 11. 2016, které ze stanoviska EIA z 15. 12. 2000 vychází a bylo jedním z podkladů pro jeho vydání, stejně jako podklady z procesu EIA. Žalobci mají za to, že během schvalování dálnice D0136 nedošlo k zákonnému posouzení variant její trasy procesem SEA/EIA mimo území Dluhonic.

B) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k novému závaznému stanovisku Magistrátu města Olomouce ze dne 11. 2. 2021, č. j. SMOL/043574/2021/OZP/VH/Huc v rámci odvolacího řízení*

35. Žalobci připomněli, že žalovaný po předchozím kasačním rozsudku krajského soudu vložil do odvolacího spisu nové souhlasné závazné stanovisko MMOL z 11. 2. 2021, vydané podle § 104 odst. 2 písm. c) a odst. 9 a § 106 odst. 1 vodního zákona, které neobsahovalo žádné požadavky. Žalobce požádal o přezkum tohoto stanoviska, přičemž Krajský úřad Olomouckého kraje svým stanoviskem ze dne 19. 3. 2021, č. j. KUOK 31985/2021 toto závazné stanovisko potvrdil.
36. Žalovaný podle žalobců zásadním způsobem pochybil, jestliže prvostupňové rozhodnutí MMOL nezrušil, neboť tím zabránil všem účastníkům řízení podat odvolání s případnou žádostí podle ust. § 149 odst. 7 správního řádu o přezkum závazného stanoviska MMOL ze dne 11. 2. 2021; podle žalobců lze požádat o přezkum závazného stanoviska pouze s odvoláním, přičemž řádné odvolání podali 4 fyzické osoby a opožděné odvolání 2 fyzické osoby. Žalobci si jsou vědomi znění § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, avšak vkládáním nových závazných stanovisek až do odvolacího spisu dochází k porušení procesních práv těch účastníků řízení, kteří by sice postupem podle § 36 odst. 3 správního řádu mohli požádat o přezkum takových stanovisek, nicméně by jim už bylo odepřeno přezkoumat výsledek správním soudem, neboť předtím nepodali odvolání.

C) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k souhrnnému stanovisku Správy železniční dopravní cesty, s. o. ze dne 14. 4. 2016, č. j. 3233/2016-SŽDC-OŘ OLC-OPS/SrO*

37. Žalobci připomněli, že žalovaný po předchozím kasačním rozsudku krajského soudu vložil do odvolacího spisu nové stanovisko Správy železniční a dopravní cesty, s. o. (dále jen „SŽDC“) ze dne 15. 12. 2020, č. j. 23698/2020-SŽ-OŘ OLC/KIJ. Toto stanovisko prodloužilo platnost souhrnného stanoviska SŽDC ze dne 14. 4. 2016, se kterým prvostupňový orgán naložil tak, že do výroku rozhodnutí uložil podmínku č. 9, která na konci sousloví „zejména pak“ obsahuje 9 bodů, přičemž se jedná jen o výběr uložených požadavků. V napadeném rozhodnutí (ani v rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020) se žalovaný tímto stanoviskem nijak nezabýval. Podle názoru žalobců MMOL ve svém rozhodnutí z 8 obecných požadavků uvádí v podmínce č. 9 jen požadavky č. 1, 2, 5, 6, 7 a 8 a ze 3 konkrétních požadavků uvádí nepřesně formulované požadavky. S poukazem na kasační rozsudek krajského soudu ze dne 20. 10. 2020 je nutné všechny uložené požadavky podkladových závazných stanovisek přepsat mezi podmínky rozhodnutí MMOL.

D) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku Státní plavební správy – pobočka Přerov ze dne 15. 1. 2016, zn. 4337/PR/15 k SO 324 Úprava koryta Bečvy pod estakádou SO 209*

38. Žalobci uvedli, že Státní plavební správa (dále jen „SPS“) k řízení o změně územního rozhodnutí vydala závazné stanovisko ze dne 15. 1. 2016 zn. 4337/PR/15 k SO 324 Úprava koryta Bečvy pod estakádou SO 209 se 2 požadavky a dne 29. 5. 2019 stanovisko se 2 požadavky, přičemž MMOL tyto požadavky do svého prvostupňového rozhodnutí nijak nezahrnul. Následně po přezkumu uvedených stanovisek k požadavku žalobců se žalovaný v rozhodnutí ze dne 8. 6. 2020 požadavky uvedených stanovisek nijak nezabýval a v napadeném rozhodnutí se zabýval pouze 2 požadavky SPS ze dne 29. 5. 2019.

39. Podle žalobců z obsahu napadeného rozhodnutí nelze zjistit, proč žalovaný doplnil pouze 2 požadavky závazného stanoviska SPS z 29. 5. 2019.

40. Žalobci mají přitom za to, že podmínka č. 1 závazného stanoviska SPS ze dne 15. 1. 2016 se dotýká také zájmů životního prostředí, neboť požaduje, aby při stavebních pracích z vodní hladiny byla používána vodní plavidla, jejichž provoz bude bezvadný a v souladu se zákonem, tzn. nebude docházet k nadlimitnímu znečišťování řeky Bečvy a jejího okolí při provozování ani příp. havárii lodí během výstavby dálnice. Obdobný význam má podmínka č. 2 stanoviska ze dne 15. 1. 2016.

E) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu závaznému stanovisku Magistrátu města Olomouce ze 7. 2. 2019 a stanovisku Krajského úřadu Olomouckého kraje ze 7. 4. 2020 – koordinovanému závaznému stanovisku na ochranu různých veřejných zájmů*

41. Žalobci shrnuli dosavadní stav řízení a připomněli, že s ohledem na kasační rozsudek krajského soudu ve vztahu k uvedeným závazným stanoviskům se krajský soud doposud nezabýval 4 návrhy žalobce na doplnění požadavků do koordinovaného závazného stanoviska. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k odmítavému stanovisku MMOL k provedení nového přezkumu závazného stanoviska odkázal na tvrzení MMOL, podle kterého uloženými požadavky nedojde ani k poškození, ani ke zničení VKP jako takových, ani k nepřipustnému oslabení jejich ekologicko-stabilizačních funkcí. Podle žalovaného neexistuje žádný logický důvod, aby KÚ na základě žádosti žalobců ze dne 27.

5. 2020 musel provádět nový přezkum závazného stanoviska ze dne 7. 2. 2019 a znovu posuzovat, zda je nutné a vhodné navržené 4 požadavky do něj zahrnout.

42. V té souvislosti žalobci připomněli, že KÚ Olomouckého kraje ve svém stanovisku ze dne 7. 4. 2020 přezkoumávané koordinované stanovisko ze dne 7. 2. 2019 změnil tak, že návrh žalobce na doplnění 4 požadavků zamítl a současně z úřední povinnosti doplnil 3 nové požadavky. Následně žalobci přinášejí rozbor jimi uplatňovaných podmínek a vypořádání těchto požadavků dotčeným orgánem, a to shodně s žalobou, o níž bylo rozhodnuto rozsudkem podepsaného soudu ze dne 20. 10. 2020. Žalobci mají za to, že nedošlo k řádnému vypořádání odvolání žalobců ani k vypořádání vyjádření žalobce ze dne 27. 5. 2020.

F) *Nezákonnost rozhodnutí ve vztahu k závaznému stanovisku EIA z 30. 11. 2016 ve znění stanoviska ze dne 30. 12. 2020, č. j. MZP/2020/430/981 o jeho změně*

43. Žalobci ve vyjádření se k novým podkladům požádali, aby byl zajištěn přezkum přezkumného stanoviska ze dne 30. 12. 2020, a to s ohledem na pochybnost splnění nových dvou požadavků, dále zastaralost rozptylové studie, neřešení nadlimitních ročních koncentrací PM_{2,5} a absence uložení konkrétních zmírňujících opatření ke snížení nadlimitních koncentrací. Žalovaný však nový přezkum závazného stanoviska EIA nezajistil.

44. Ve vztahu k novému požadavku č. 8 závazného stanoviska EIA namítají žalobci, že tento požadavek měl být jasněji časově ukotven tak, že by začínal souslovím „K řízení o změně územního rozhodnutí předložit...“ Nadto požadavek č. 8 nebyl doposud splněn, ačkoliv ŘSD ČR do odvolacího spisu vložil materiál návrhu zimní údržby dálnice. Tento materiál se totiž míjí s účelem uloženého požadavku.

45. Pokud se týče nového požadavku č. 7, tento je podle žalobců slovně a časově nejednoznačný. Podle žalobců měl být i návrh monitoringu dešťových vod předložen již do územního řízení, to se však nestalo.

46. V rámci žalob žalobci také obsáhle zdůvodnili nutnost zpracování nové rozptylové studie. Mj. uvedli, že ministr životního prostředí ve věci překračování imisních limitů pro denní koncentraci PM₁₀ a roční koncentraci benzo(a)pyrenu v Přerově –Dluhonicích jen převzal svá tvrzení ze závazného stanoviska z 20. 4. 2020.

G) *Nesplnění požadavku č. 8 závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 ve znění stanoviska ze dne 30. 12. 2020*

47. Žalobci mají za to, že návrh způsobu řešení zimní údržby z věcné stránky nesplňuje požadavek č. 8 stanoviska EIA a z tohoto důvodu je vadné i stanovisko MMOL ze dne 11. 2. 2021 a následné potvrzující stanovisko KÚ Olomouckého kraje ze dne 19. 3. 2021. Podle žalobců předložený návrh neobsahuje žádná opatření na *snížení* množství posypových solí, nezabývá se tím, jakým konkrétním způsobem dojde ke snížení spotřeby posypových solí na relevantních úsecích dálnice. Návrh řeší jiné otázky, než ukládá požadavek č. 8 stanoviska EIA. Žalovaný tak měl vyzvat ŘSD ČR k předložení nového návrhu.

48. V závazném stanovisku MMOL, ze dne 11. 2. 2021 chybějí požadavky na věcně a procesně důslednou ochranu vod ve vztahu k zimní údržbě, a jejího vlivu na povrchové a podzemní vody.

49. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě jednak zrekapituloval průběh řízení před správními orgány a ve vztahu k žalobním námitkám odkázal na napadené rozhodnutí a jednotlivá závazná stanoviska či potvrzující závazná stanoviska, která jsou obsažena ve spisu. Z obsahu vyjádření vyplývá, že se žalovaný v zásadě vyjadřuje shodně s obsahem napadeného rozhodnutí. Pokud se týče nosné námitky všech žalobců, týkající se způsobu provádění zimní údržby dálnice, uvedl žalovaný, že z dokumentace pro změnu územního rozhodnutí, závazných stanovisek dotčených orgánů, předloženého návrhu zimní údržby a stanovisek k tomuto návrhu vydaných, vodohospodářské řešení stavby, resp. odvodnění dálnice, je v dokumentaci pro změnu územního rozhodnutí navrženo tak, aby bylo v maximální míře zabráněno negativnímu ovlivnění vodohospodářsky chráněných zájmů v území, tedy dotčených recipientů v území budoucím provozem dálnice, a to i s ním spojenou zimní údržbou. Z návrhu zimní údržby vyplývá, že dálnice bude udržována tak, aby byla zajištěna bezpečnost účastníků silničního provozu a zároveň, aby v maximální možné míře byly co nejméně dotčeny a ovlivněny přilehlé vodní toky a životní prostředí, což vyplývá z výpočtů provedených v rámci předmětného návrhu zimní údržby. Z předložených stanovisek dotčených orgánů vyplývá, že nebyl předloženým návrhem zjištěn nepříznivý vliv užitých chemických materiálů na životní prostředí, zejména pak na kvalitu vod a ani negativní dotčení zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin a zejména, že návrh zimní údržby nevyžaduje jakoukoliv úpravu vodohospodářského řešení stavby, které tak, jak bylo navrženo, je zcela vyhovující z hlediska ochrany životního prostředí.
50. Pokud se týče nově v odvolacím řízení doplněných závazných stanovisek, resp. podkladů rozhodnutí, tyto nejsou takového charakteru, že by způsobovaly nezákonnost prvostupňového rozhodnutí; změnou části napadeného rozhodnutí a úpravou výroku rozhodnutí o doplnění podmínek ze závazných stanovisek nehrozí žádnému z účastníků újma z důvodu ztráty možnosti se odvolat, protože žádnému účastníku nebyla ukládána povinnost.
51. **Ředitelství silnic a dálnic ČR** jako osoba zúčastněná na řízení k žalobám uvedla, že ve správním řízení byla posuzována žádost ŘSD ČR o *změnu* územního rozhodnutí vyjmenovaných stavebních objektů, nikoliv rozhodnutí o umístění hlavní trasy dálnice. Nemění se směrové, výškové a ani šířkové umístění samotné dálnice. V řízení o změně územního rozhodnutí se tak již neřeší otázky, o nichž již stavební úřad jednou rozhodl. K námitkám týkajícím se zimní údržby uvedla, že tyto námitky dopadají výhradně do zimní údržby hlavní trasy, která není předmětem změny územního rozhodnutí, a jako takové nemají v předmětném řízení své místo. Jelikož však napadeným rozhodnutím jsou měněny i dva stavební objekty mimoúrovňových křižovatek a stavební objekty mostů a mohla by být nesprávně dovozována nutnost předložit návrh plánu zimní údržby již do řízení o změně územního rozhodnutí, návrh zimní údržby byl předložen již do územního řízení. Změny mimoúrovňových křižovatek a mostních objektů nemají přímý dopad na samotnou hlavní trasu dálnice, resp. na způsob a rozsah zimní údržby. Dále osoba zúčastněná na řízení zrekapitulovala technické řešení nakládání se srážkovými vodami, kdy zdůraznila, že bylo přistoupeno ke striktnímu oddělení povrchových vod z vozovky dálnice, které mohou být zasaženy ropnými látkami, resp. chemickými rozmrazovacími prostředky zimní údržby s tím, že dálnice je v celé své délce vybavena monolitickými betonovými žlaby, ze kterých je přes uliční vpusti voda bodově soustředěna do dálničních kanalizací, které jsou spádovány do navržených zachytných usazovacích nádrží, resp. do retenčních nádrží. Přечиštěné vody jsou následně kanalizačním potrubím zaústěny do přilehlých vodotečí. Jelikož 2/3 celkové délky navrhované dálnice je odváděna do řeky

Bečvy, je v projektové dokumentaci navržen stavební objekt SO 364 Výtlačný řád od ČS a stavební objekt SO 391 čerpací stanice v km 81,150, kterými je voda z povrchu dálnice přečerpávána do dálniční kanalizace. Technické řešení stavebních objektů, které jsou předmětem změny územního rozhodnutí, garantují, že údržba hlavní trasy v zimním období je řešena tak, aby zimní údržba neměla negativní dopad na zdraví lidí a životní prostředí. S ohledem na skutečnost, že každá zima je jiná a intenzita zimní údržby je vždy jiná, není možné zpracovat plán zimní údržby tak, jak si představuje žalobce. Žalobce neuvádí konkrétní údaje, kteří živočišové budou případně změnou územního rozhodnutí dotčeni, jeho konstatování je obecné a ničím nepodložené; totéž platí o tvrzení o zhoršení kvality podzemních a povrchových vod.

52. K žalobám žalobců b) a c) k námitce týkající se nového závazného stanoviska MMOL z 11. 2. 2021 osoba zúčastněná na řízení uvedla, že žalobci nenamítají, že by postupem žalovaného byli dotčeni na svých právech; namítají vyloučení ostatních účastníků. Ve vztahu k podmínkám obsaženým ve stanovisku SŽDC osoba zúčastněná zdůraznila, že tyto podmínky se ani vzdáleně netýkají problematiky životního prostředí, tudíž k námitkám proti uvedenému stanovisku žalobci nejsou legitimováni.
53. Osobě zúčastněné na řízení dále není zřejmé, jaké právo žalobců může být dotčeno postupem žalovaného ve vztahu k závaznému stanovisku SPS ze dne 15. 1. 2016.
54. K námitce závazného stanoviska MMOL z 7. 4. 2020 odkázala osoba zúčastněná na skutečnost, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, proč považuje námitky žalobců za nadbytečné a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, i z jakých podkladů vycházel.
55. Pokud se týče námitky ve vztahu k podmínce č. 8 závazného stanoviska EIA, zdůraznila osoba zúčastněná, že tento je třeba vykládat tak, že omezení množství soli je třeba docílit pomocí nejmodernějších posypových technologií, což návrh zimní údržby respektuje. Požadavek č. 8 nestanovuje, že by měla být doložena nějaká úspora vůči běžné spotřebě na D1. Žalobci neuvádí, co by následovalo za situace, kdy by podle jejich interpretace byl dosažen stanovený limit, a nekonkretizují citlivé oblasti, kterými dálnice prochází.
56. Osoba zúčastněná na řízení se dále obsáhle vyjádřila k jednotlivým námitkám žalobce a), a to v rozsahu přehlednosti vznesených námitky.
57. Pokud se týče obsahu správních spisů, s ohledem na to, že není mezi účastníky řízení sporu ohledně průběhu správního řízení a obsahu správních spisů, považuje krajský soud pro účely tohoto rozsudku za nadbytečné opětovně uvedené rekapitulovat.

Posouzení věci krajským soudem

58. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
59. Při vypořádání jednotlivých námitky žalobců budou tyto v následujícím textu označeny vždy v souladu s označením shora podle toho, který z žalobců námitku uplatnil a jak je tato označena v narační části rozsudku; tedy např. námitka A) žalobce a) bude označena I.A atd.
60. K jednotlivým námitkám uvádí soud následující.

K námitce I.A)

61. Žalobce a) namítá, že mu byl postupem žalovaného znemožněn výkon jeho práva odvolání, když otázky ochrany podzemních a povrchových vod a související otázky ochrany zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin před negativními vlivy solanky zimního posypu byly správním orgánem poprvé řešeny až po zásahu Krajského soudu v Ostravě v návaznosti na vyslovenou nezákonnost stanoviska EIA, přičemž změna stanoviska EIA byla důvodem jak změny některých původních závazných stanovisek, tak důvodem vzniku zcela nových podkladů rozhodnutí včetně závazných stanovisek nutných pro provádění věcného dokazování nových skutečností při zjišťování stavu věci v odvolacím řízení.
62. Tuto námitku krajský soud neshledal důvodnou. Nutnost doplnění nového podkladu rozhodnutí – stanoviska EIA v části, která byla shledána nezákonnou, vyplynula z předchozího kasačního rozsudku krajského soudu. Nové stanovisko EIA bylo žalovaným vyžádáno a předloženo příslušným ministerstvem životního prostředí. Takto získané závazné stanovisko, předložené až v průběhu odvolacího řízení, může být podle krajského osudu řádným podkladem rozhodnutí, neboť žalovaný coby rozhodující správní orgán měl za povinnost v řízení v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu postupovat tak, aby zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jímž zájem na ochraně životního prostředí bezesporu je. Uvedené stanovisko mohlo být za uvedené situace také přezkoumáno v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu. Uvedené závěry krajského soudu jsou v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 As 140/2019-22.
63. Podstatné z hlediska žalobní námitky zůstává pouze to, zda žalobce měl možnost se k takto získanému podkladu rozhodnutí vyjádřit a zaujmout své stanovisko; to se podle obsahu spisu, jakož i obsahu samotné žaloby stalo. Lze tedy uzavřít, že žalobce nemohl být z hlediska uplatněné žalobní námitky zkrácen na svých procesních právech.

K námitce I.B)

64. Podle žalobce je změna prioritního stanoviska EIA z 30. 11. 2016 provedena nezákonným způsobem. Stanovisko EIA z 30. 12. 2020 mělo vycházet z požadavků Krajského soudu v Ostravě. Nová opatření č. 7 a č. 8 jsou tak podle žalobce navržena nesprávně.
65. Krajský soud především připomíná, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020-230, v bodu [32] konstatoval, že *„Podle krajského soudu tak způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není z povahy věci pouze technikálií, kterou by bylo možno odložit až do kolaudačního řízení, neboť již v územním řízení je nezbytné se zabývat s ohledem na konkrétní průběh dálnice krajinou tím, na jakém úseku dálnice bude užit posyp chemický a na jakém způsob odlišný (zdršňovací) a v návaznosti na to pak také to, jakým způsobem a kam budou z dálnice odváděny nečistoty a jak s nimi bude nakládáno. Takové řešení však již musí být zásadně součástí územního rozhodnutí o umístění stavby, neboť ve stavebním řízení se stanovují již konkrétní podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Aby však mohly být, i ve vztahu k umístění odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů, stanoveny podmínky pro konkrétní provedení stavby, musí být nejprve stanoveny podmínky pro umístění těchto stavebních prvků celé stavby, a to bezpodmínečně při zohlednění umístění stavby na životní prostředí.“*

66. Podle krajského soudu závazné stanovisko EIA z 30. 12. 2020 plně respektuje krajský soudem vyslovený závazný právní názor, když v nové podmínce č. 8 stanovuje povinnost *Navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace snižující využití posypových solí s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším ochranným pásmem 2. stupně jímacího území Tovačov, Troubky, Brodek, územím chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a ochranným pásmem zdrojů minerálních vod Horní Moštěnice.*
67. Krajský soud zdůrazňuje, že ve svém předchozím kasačním rozsudku kladl důraz především na to, že způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není technikálií, kterou by bylo možno odložit až do řízení kolaudačního, ale že je nezbytné se jím zabývat již v řízení územním. Z tohoto rámce stanovisko EIA z 30. 12. 2020 při stanovení povinnosti v nové podmínce č. 8 podle krajského soudu nevybočilo. Byť v uvedené podmínce není explicitně stanoveno, že návrh způsobu zimní údržby má být předložen již pro řízení územní, nemohlo dojít ve vztahu k žalobci a) k dotčení jeho hmotných práv, jestliže v rámci územního řízení, a to ve fázi odvolacího řízení, takovýto návrh předložen byl, byl podkladem rozhodnutí, resp. k němu se vztahujících závazných stanovisek dotčených orgánů, z nichž jednoznačně vyplynulo, že pro účely navrhovaného způsobu zimní údržby není třeba změna umístění jakýchkoli stavebních prvků. Konstatoval-li krajský soud v předchozím kasačním rozsudku, že řešení způsobu odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice musí být zásadně již *součástí* územního rozhodnutí, nelze z toho dovodit, že konkrétní podmínky způsobu zimní údržby musí být stanoveny ve výrokové části rozhodnutí, nýbrž, že součástí územního rozhodnutí musí být posouzení způsobu zimní údržby z hlediska posouzení umístění jednotlivých odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů a stanovení podmínek pro konkrétní provedení stavby, což nepochybně bylo v řízení po předchozím kasačním rozsudku splněno.
68. Pokud žalobce a) namítá chybné vyhodnocení návrhu zimní údržby dálnice pomocí CHRL, je zapotřebí zdůraznit, že námitky tímto směrem vedené jsou v zásadě obecného charakteru, nepodložené žádným konkrétním argumentem, přičemž z žalobních tvrzení nelze dovodit, k jakému *konkrétnímu* ohrožení zájmů sledovaných žalobcem a) by mělo dojít.
69. Krajský soud neshledává pochybení ani v tom, že ministr životního prostředí se ve stanovisku EIA zabýval obsahem biologického průzkumu 2016 pro řízení o výjimce z druhové ochrany, neboť i kdyby tento postup shledal krajský soud nesprávným, nemělo by to vliv na zákonnost závazného stanoviska ve vztahu k nově stanoveným podmínkám.
70. Krajský neshledal optikou uplatněné žalobní námitky nezákonnost ani ve vztahu k nově stanovené podmínce č. 7, kterou bylo uloženo *Předložit návrh způsobu a četnosti monitorování odváděných dešťových vod*, když opět není zřejmé, jakým způsobem se nově uložená podmínka může *negativně* dotknout ochrany životního prostředí, resp. zájmů sledovaných žalobcem a).
71. Jako nedůvodnou shledal krajský soud také námitku, že podle žalobce nelze současně provést výrokem I. změnu stanoviska EIA a výrokem II. potvrdit původní ověřovací stanovisko, když ve vztahu k výroku II. absentuje řádné odůvodnění. Takovému postupu totiž podle krajského soudu
- nic nebrání. Jestliže totiž bylo vydáváno změnové stanovisko EIA z 30. 12. 2020 v důsledku kasačního rozsudku podepsaného soudem, tedy za situace, kdy byla vyslovena

nezákonnost pouze dílčí části stanoviska EIA, postačilo, pokud byla provedena jedním výrokem stanoviska EIA změna původního stanoviska a dalším výrokem bez dalšího bylo potvrzeno předchozí stanovisko, neboť absentoval k jinému postupu dotčeného orgánu důvod; nadto za uvedené procesní situace tímto postupem nemohlo dojít k dotčení hmotněprávních či procesních práv žalobce a).

72. Úvahy žalobce a), že jestliže z návrhu zimní údržby vyplývá, že z celkového množství srážkových vod dopadajících na odvodňovanou plochu dálnice odtéká do dálniční kanalizace pouze 80 % srážkové vody, může podle žalobce oněch 20% z celkové hmotnosti použité soli výrazně narůstat až do stavu, kdy může negativně ovlivnit povrchové a podzemní vody, považuje krajský soud za spekulativní a ničím nepodložené. Není zřejmé, čím se žalobce při konstruování této námitky řídil a z jakých údajů vycházel.

K námitce I.C)

73. S ohledem na závěry soudu vyslovené ve vztahu k námitkám I.A) a I.B) nelze přiznat důvodnosti ani námitce I.C). Lze jen zopakovat, že žalobce a) nemohl být z hlediska jím uplatněných žalobních námitek dotčen na svých procesních právech, jestliže byla v rámci odvolacího řízení zajišťována žalovaným v návaznosti na předchozí kasační rozsudek nová závazná stanoviska, která se až v rámci odvolacího řízení zabývala negativními vlivy zimní údržby na kvalitu vod. Žalobce a) měl možnost, kterou využil, se k novým podkladům rozhodnutí vyjádřit a uplatnit své argumenty.

K námitce I.D)

74. Ve vztahu k vypořádání této námitky postačí odkázat na vypořádání námitky I.B), neboť námitka I.D) je v zásadě pouze pokračováním a rozvětvením námitky I.B).

K námitce I.E)

75. Krajský soud má především za to, že žalovaný se přehledným a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi odvolacími námitkami žalobce a), byť shodně jako žalobní podání, i odvolání bylo v některých částech na hranici srozumitelnosti.
76. Je třeba odmítnout námitku žalobce a), že stavební úřad měl v rámci projednání žádosti o změnu rozhodnutí o umístění stavby rozhodnout o umístění stavby D1, 0136 Přerov – Říkovice jako celku, se všemi stavebními objekty a nelze z něj vyčlenit ty objekty, které by, pokud by byly projednávány jako samostatné, nevyžadovaly rozhodnutí o umístění stavby. Stavební úřad, potažmo žalovaný, jsou striktně vázáni předmětem řízení, který je dán rozsahem žádosti stavebníka. Předmětem řízení o *změnu* umístění stavby tak byly jen ty stavební objekty, které v žádosti stavebník vymezil. Pro změnové řízení jsou irelevantní úvahy a názory žalobce a) stran *dalších* stavebních objektů, které podle žalobce v rozporu s § 92 odst. 1 stavebního zákona nebyly umístěny jako nedílné části záměru.
77. Pokud se týče námitek žalobce stran nesprávného vypořádání jeho odvolacích námitek č. 10), č. 15.1) a č. 16), má krajský soud za to, že uvedené námitky jsou čistě procesního charakteru, avšak bez zjevného vztahu k ochraně zájmů, jež má žalobce za cíl, když žalobce ani v jednotlivých námitkách nevymezuje, čím byla ve výsledku dotčena žalobcova práva, potažmo právo na ochranu životního prostředí. Krajský soud na tomto místě zdůrazňuje, že účelem přezkumu napadeného rozhodnutí ve správním soudnictví není postup, vedoucí ke kasaci přezkoumávaného rozhodnutí jen proto, že toto neodpovídá představám žalobců o podobě či obsahu vydaného rozhodnutí, nýbrž přezkoumat zákonnost postupu správních orgánů v průběhu řízení a jeho výsledku v mezích těch

žalobních bodů, z nichž může alespoň částečně vyplývat dotčení práv a právem chráněných zájmů žalobců.

78. Vypořádání odvolacích námitek žalovaným přitom nemusí odpovídat a také často neodpovídá představám odvolatelů. Podstatné však z hlediska přezkumu je, zda žalovaný srozumitelně a jasně vypořádal odvolací námitky či nikoli. Jak krajský soud uvedl výše, má za to, že žalovaný odvolací námitky bezezbytku vypořádal zcela srozumitelným způsobem. Co se týče obsahu vypořádání, neshledal krajský soud dotčení práv a právem chráněných zájmů, protože žalobní námitky v tomto směru považuje za nedůvodné.

K námitce II.A)

79. Krajský soud předně připomíná, že shodnou námitkou se zabýval již v předchozím kasačním rozsudku. Nezbyvá než konstatovat, že krajský soud ani v rámci nynějšího posuzování neshledal důvodů se odklonit od svých předchozích závěrů.
80. Ze závěrů krajským soudem prezentovaných již v předchozím kasačním rozsudku vyplývá, že nemůže být důvodná námitka nezákonnosti prioritního stanoviska EIA, spočívající zejména v nemožnosti dotčené veřejnosti účastnit se nového projednání posuzování vlivů na životní prostředí. Pokud se týká žalobcem namítané nemožnosti prosazení posouzení jiných variant řešení předmětné stavby, poukazuje krajský soud na bod [52] nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 pod sp. zn. Pl ÚS 44/18, v němž Ústavní soud vysvětlil, že „Speciální postup podle napadeného § 23a zákona o posuzování vlivů na životní prostředí u prioritních dopravních záměrů je de facto řešením, v jehož důsledku jsou vlivy prioritních dopravních záměrů na životní prostředí znovu zkoumány, avšak s přihlédnutím k tomu, že předmětem zkoumání jsou dopravní stavby, pro které již bylo vydáno rozhodnutí o jejich umístění, a rovněž byly podrobeny hodnocení jejich vlivů na životní prostředí. Nebylo by tudíž efektivní znovu podstupovat celý proces posuzování vlivů na životní prostředí včetně řešení vhodnosti zvolené varianty z pohledu ochrany životního prostředí; soulad se současnou právní úpravou je navíc zajištěn prostřednictvím odstavce 4 napadeného ustanovení, podle kterého "[p]ři vydávání závazného stanoviska k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí příslušný úřad vezme v úvahu účinné právní předpisy v oblasti životního prostředí a veřejného zdraví". Ve speciálním postupu jsou sice vyloučeny procesní fáze standardního posuzování vlivů na životní prostředí podle § 6 - 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí; Ministerstvo životního prostředí však stále posuzuje vlivy prioritních dopravních záměrů na životní prostředí na základě oznámení, které musí obsahovat popis aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví, nástin studovaných variant a stěžejní důvody pro jeho volbu vzhledem k vlivu na životní prostředí. Závazné stanovisko vydané podle napadeného ustanovení je podkladem pro navazující řízení (zejména pro stavební řízení) a musí obsahovat opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí; závazné stanovisko a poklady k jeho vydání musí být následně zveřejněny na internetu. Dotčená veřejnost může své výhrady vůči posuzovanému záměru uplatnit již v územním řízení, v rámci kterého se především zkoumají celkové vlivy (nejen vlivy na životní prostředí) stavby na okolí; nyní je podle § 9c zákona o posuzování vlivů na životní prostředí může uplatnit v navazujícím řízení (zejména stavebním řízení), jehož závazným podkladem je stanovisko vydané podle napadeného ustanovení. Dotčené veřejnosti rovněž není upřena možnost bránit se opravnými prostředky ve správním řízení nebo se domáhat přezkumu v řízení před obecnými soudy.“

81. Jako irelevantní přitom krajský soud považuje polemiku nad odlišným stanoviskem soudce Ústavního soudu Ludvíka Davida vyjádřeném v předmětném nálezu. Krajský soud se tak při posuzování námitek žalobce zaměřil již jen na to, zda byly naplněny podmínky § 23a zákona o EIA, tedy zda

- předmětný záměr se nachází na transevropské dopravní síti dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1315/2013 ze dne 11. 12. 2013
- pro záměr bylo vydáno územní rozhodnutí
- pro záměr bylo vydáno souhlasné stanovisko o hodnocení vlivů podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
- záměr je prioritním dopravním záměrem dle přílohy č. 1 a 2 dle nařízení vlády č. 283/2016 Sb.
- žádost o stanovisko dle § 23a zákona o EIA byla podána do 31. 1. 2017.

Krajský soud přitom shledal naplnění všech uvedených podmínek.

82. Krajský soud se dále zabýval návrhem žalobců na předložení předběžné otázky k SDEU. Krajský soud předně uvádí, že není soudem poslední instance a proti jeho rozsudku je přípustný opravný prostředek, proto není jeho povinností předběžnou otázku podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie pokládat, a to ani v případě, kdy otázka platnosti či výkladu aktů přijatých orgány EU vskutku v průběhu řízení vyvstane. Nadto žalobci neuvedli nic, čím by přesvědčili krajský soud o potřebě či vhodnosti položení takové předběžné otázky. Soud při svých úvahách především vyšel ze závěrů prezentovaných v citovaném nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019, a to zejména z již zmiňovaného bodu [52]. Krajský soud neshledal ve směrnici EIA žádné povinnosti ukládané členskými státy, se kterými by byl zákon č. 256/2016 Sb. v rozporu, přičemž při výkladu a aplikaci směrnice EIA nevyšly najevo pochybnosti, které by bylo nutné prověřit prostřednictvím předběžné otázky. Platí přitom, že soud členského státu nemá povinnost položit předběžnou otázku k SDEU, pokud jediné správné použití práva Společenství je tak zřejmé, že nezůstává prostor pro jakoukoliv rozumnou pochybnost (*acte claire*). Zákon č. 256/2016 Sb., resp. jím vložený § 23a do zákona o EIA, tak podle přesvědčení krajského soudu ob stojí vedle Směrnice EIA, a to aniž by bylo třeba aplikovat výjimku podle článku 1 odst. 3, resp. žalobci neuvedli nic, čím by závěr krajského soudu o uvedeném souladu relevantním způsobem vyvrátili. Lze proto uzavřít, že postup správních orgánů, které při vydání přezkoumávaného rozhodnutí o změně územního rozhodnutí, potažmo rozhodnutí napadeného vyšly z prioritního stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016, byl v souladu s § 23a zákona o EIA, u kterého nebyl zjištěn rozpor s ústavním pořádkem ani se směrnicí EIA.

K námitce II.B)

83. Žalovaný podle žalobců zásadním způsobem pochybil, jestliže prvostupňové rozhodnutí MMOL nezrušil, neboť tím zabránil všem účastníkům řízení podat odvolání s případnou žádostí podle § 149 odst. 7 správního řádu o přezkum závazného stanoviska MMOL ze

dne 11. 2. 2021; podle žalobců lze požádat o přezkum závazného stanoviska pouze s odvoláním, přičemž řádné odvolání podali 4 fyzické osoby a opožděné odvolání 2 fyzické osoby.

84. Tuto námitku nelze za žádných okolností považovat za důvodnou. Žalobci totiž nejsou a nemohou být dotčeni tím, že odlišné osoby – jiní účastníci řízení – nemohou podat odvolání s žádostí o přezkum závazného stanoviska. Nadto, krajský soud připomíná své závěry vyslovené shora, že byla-li v průběhu odvolacího řízení zajištěna závazná stanoviska týkající se veřejného zájmu, tato mohou být podle krajského soudu řádným podkladem rozhodnutí, neboť žalovaný coby rozhodující správní orgán měl za povinnost v řízení v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu postupovat tak, aby zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jímž zájem na ochraně životního prostředí bezesporu je. Uvedená stanoviska nadto mohla být (a byla) za uvedené situace také přezkoumána v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu.

K námitkám II.C) a II.D)

85. Tyto námitky se týkají souhrnného závazného stanoviska SŽDC a stanoviska SPS.
86. Krajský soud se nejprve zabýval tím, zda žalobcům jako spolkům, jejichž posláním je ochrana přírody a krajiny, vůbec přísluší právo v předmětném stavebním řízení, potažmo v navazujícím soudním řízení správním, vznášet námitky nezákonnosti uvedených stanovisek, a dospěl k závěru, že nikoliv.
87. Již z § 89 odst. 4 věta třetí a čtvrtá stavebního zákona vyplývá, že soba, která je účastníkem řízení podle zvláštního právního předpisu, může v územním řízení uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém je projednáváním záměrem dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se podle zvláštního právního předpisu zabývá. K námitkám, které nesplňují uvedené požadavky, se nepřiblíží.
88. Uvedené ustanovení dopadá přímo na projednávanou věc. Žalobci jsou spolky ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody, resp. ve smyslu § 3 písm. i), bod 2 zákona o EIA a jsou tedy účastníky předmětného územního řízení podle zvláštního právního předpisu. Jako takoví však mohou uplatňovat námitky pouze v takovém rozsahu, v jakém je resp. může být dotčen veřejný zájem, jehož ochranou se žalobci zabývají, tedy ochrana životního prostředí. Je zřejmé, že veřejný zájem na zajištění otázek týkajících se železniční dopravní cesty, potažmo týkajících se úpravy koryta řeky Bečvy, se nikterak netýká zájmu na ochraně životního prostředí, tedy netýká se zájmu, jehož ochrana je posláním žalobce. Vztah k životnímu prostředí nelze podle krajského soudu nalézt ani v argumentaci žalobců, že podmínka SPS zajišťuje, aby byla používána vodní plavidla, jejichž provoz bude bezvadný; žalobci nejsou garanti bezpečnosti plavby na tocích, potažmo tam plujících plavidel a nepřislouží mu se tak zabývat ani otázkou bezvadnosti plavidel.
89. Na uvedených závěrech nemění nic ani znění § 9d odst. 1 zákona o EIA, podle kterého *„Dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 se může žalobou domáhat zrušení rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení a napadat hmotnou nebo procesní zákonnost tohoto rozhodnutí. Pro účely postupu dle věty první se má za to, že dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 má práva, na kterých může být rozhodnutím vydaným v navazujícím řízení zkrácena.“* V citovaném ustanovení uvedená možnost napadat hmotnou či procesní zákonnost rozhodnutí vydaného v navazujícím řízení totiž neznamená, že by námitky stran uvedené nezákonnosti mohly být vznášeny i ve vztahu k oblastem, jež se nijak netýkají veřejného

zájmu, k jehož ochraně byl spolek zřízen, resp. jehož ochranu prosazuje; námitky se vždy musejí ať už z hlediska hmotného či procesního práva týkat těch zájmů účastníka, k jehož ochraně byl zřízen. Krajský soud v této souvislosti připomíná rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 As 2/2009-80, podle kterého „S námitkami občanského sdružení, které své postavení účastníka správního řízení odvozuje z § 70 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je správní orgán povinen se věcně vypořádat pouze v případě, že se týkají zájmů, které občanské sdružení ve správním řízení hájí, tj. pokud souvisejí s ochranou přírody a krajiny tak, jak je vymezena citovaným zákonem (srovnej zejména § 1 až § 3 citovaného zákona). V opačném případě postačí, pokud správní orgán přezkoumatelným způsobem zdůvodní, proč se námitky uplatněné občanským sdružením těchto zájmů netýkají.“

90. Krajský soud nadto vyhodnotil vznesené námitky jako ryze účelovou, vedené až úpornou snahou o zrušení napadeného rozhodnutí prostřednictvím námitek, jež žalobcům nepřísluší.

K námitce II.E)

91. Tato námitka žalobců směřuje proti postupu žalovaného, který podle žalobců nedostatečně vypořádal návrhy žalobců na uložení 4 podmínek do koordinovaného závazného stanoviska MMOL, potažmo KUOK stran ochrany VKP. Žalovaný v napadeném rozhodnutí k odmítavému stanovisku MMOL k provedení nového přezkumu závazného stanoviska odkázal na tvrzení MMOL, podle kterého uloženými požadavky nedojde ani k poškození, ani ke zničení VKP jako takových, ani k nepřijatelnému oslabení jejich ekologicko-stabilizačních funkcí. Podle žalovaného neexistuje žádný logický důvod, aby KÚ na základě žádosti žalobců ze dne 27. 5. 2020 musel provádět nový přezkum závazného stanoviska ze dne 7. 2. 2019 a znovu posuzovat, zda je nutné a vhodné navržené 4 požadavky do něj zahrnout.
92. Krajský soud na tomto místě uvádí, že dotčený orgán nebyl povinen akceptovat návrhy podmínek, které měly být podle žalobců uloženy v rámci koordinovaného stanoviska. Žalovaný pak při přezkumu prvoinstančního rozhodnutí vycházel ze závazného stanoviska dotčeného orgánu a bylo na něm, aby posoudil opodstatněnost návrhů žalobce, a to z pohledu vypořádání těchto návrhů dotčeným orgánem. Krajský soud se v tomto ohledu ztotožňuje s tím, jakým způsobem byly jednotlivé návrhy žalovaným vypořádány, když žalovaný v zásadě akceptoval postup dotčeného orgánu v rámci přezkumu závazného stanoviska MMOL ze dne 7. 2. 2019. K navrhované podmínce č. 1 (na dotčených pozemcích VKP nesmějí být povoleny žádné účelové komunikace, trasy pro staveništní dopravu a ani parkovací plochy pro stavební stroje) lze zcela akceptovat závěry vyslovené v závazném stanovisku KUOK ze dne 7. 4. 2020, že *při dodržení jím stanovených podmínek* nedojde k poškození ani ke zničení VKP jako takových. Žalobci totiž krom vlastních úvah stran výhodnosti jimi navržených podmínek nebrojí proti samotnému uvedenému závěru, že by již nastavenými podmínkami došlo, či mohlo dojít k zásahu do VKP.
93. Také pokud se týče žalobci navržené podmínky č. 2, souhlasí soud s vypořádáním tohoto návrhu dotčeným orgánem, resp. žalovaným. Žalobci navržená podmínka (stavba bude realizována tak, aby na území VKP nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami) je obsahově natolik obecná, že se lze plně ztotožnit s tím, že její uložení by bylo nadbytečné, když povinnost takto realizovat stavbu již vyplývá z právních

předpisů (jak správně žalovaný uvedl, min. z § 4 zákona o ochraně přírody a § 17 zákona o životním prostředí). Jakkoli tedy uložení této podmínky nic nebránilo, nelze její neuložení považovat za vadu, resp. nezákonnost závazného stanoviska, potažmo napadeného rozhodnutí. Obdobné závěry lze vyslovit také ve vztahu k žalobci navrhané podmínce č. 3, týkající se kácení mimolesních dřevin.

94. Pokud se týče žalobci navrhané podmínky č. 4, jedná se podle jejího obsahu o podmínku, jejímž účelem je zajistit uvedení pozemků VKP dotčených stavbou do původního či přírodě blízkého stavu. Jakkoli lze souhlasit s žalobci, že závazné stanovisko ve smyslu § 4 odst. 2 zákona o ochraně přírody je vydáváno zásadně pro účely umístění stavby, navrhovaná podmínka se *umístění* stavby netýká, neboť řeší nápravu již v souladu se schválenými podmínkami *proběhlého* zásahu do VKP, a to až po provedení stavby. Krajský soud souhlasí s tím, že uvedená podmínka má být až součástí řešení další fáze řízení, tedy až v rámci řízení stavebního.
95. Krajský soud zdůrazňuje, že není tím orgánem, který by měl přezkoumávat, které z navržených variant ochrany jsou či by mohly být z hlediska ochrany VKP lepší či efektivnější; soud pouze přezkoumává, zda závěry dotčených orgánů, potažmo žalovaného, mají opodstatnění a zda došlo k řádnému vypořádání vznesených námitek. K tomu podle krajského soudu došlo, a to ve vztahu ke všem 4 žalobci navrženým podmínkám. Nebylo přitom povinností žalovaného vyžádat si opakované přezkoumání závazného stanoviska, jestliže žalovaný o závěrech a o způsobu vypořádání vznesených námitek neměl pochybnosti.
96. Krajský soud tedy uzavírá, že ani námitky II.E) neshledal důvodnými.

K námitkám II.F) a II.G)

97. Předně, pokud se týče požadavku žalobců na zajištění nové rozptylové studie, je zapotřebí připomenout, že tento požadavek žalobci explicitně v rámci odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nevznесли; uvedený požadavek přitom takto nebyl vznesen ani v předcházejícím soudním řízení. V tom totiž žalobce b) namítl, že *„Dále z rozptylové studie vyplývá, že provozem dálnice D1 dojde k překračování denních i místních limitů pro koncentrace PM 10 a roční i místní limity pro koncentrace benzopyrenu, takže by bylo lepší trasu dálnice odsunout o 150 m na východ“*. S touto námitkou se krajský soud v předcházejícím řízení již vypořádal, a to v rámci přezkumu stanoviska EIA z 30. 11. 2016, když soud vycházel mj., ze závěrů nálezu Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 pod sp. zn. Pl ÚS 44/18, podle kterého *by nebylo tudíž efektivní znovu podstupovat celý proces posuzování vlivů na životní prostředí včetně řešení vhodnosti zvolené varianty z pohledu ochrany životního prostředí*.
98. Jestliže tedy žalobce b), potažmo žalobci b) i c) nevznесли námitku nutnosti zpracování nové rozptylové studie v rámci odvolacího řízení a ani v předcházejícím soudním řízení správním, není podle krajského soudu již na místě se touto námitkou obsahově věcně zabývat v řízení nynějším. Touto optikou lze tedy shledat závazné stanovisko EIA z 30. 12. 2020 jako zákonné, přičemž podle soudu nebyl dán prostor pro jeho další přezkum ještě před vydáním napadeného rozhodnutí.
99. Ve vztahu k námitkám týkajícím se nově uložené podmínky č. 7 a podmínky č. 8 stanoviska EIA z 30. 12. 2020, připomíná soud v souladu s již výše uvedenými závěry, že v rozsudku ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020-230, v bodu [32] konstatoval, že *„Podle*

krajského soudu tak způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není z povahy věci pouze technikálií, kterou by bylo možno odložit až do kolaudačního řízení, neboť již v územním řízení je nezbytné se zabývat s ohledem na konkrétní průběh dálnice krajinou tím, na jakém úseku dálnice bude užít posyp chemický a na jakém způsob odlišný (zdrsnovací) a v návaznosti na to pak také to, jakým způsobem a kam budou z dálnice odváděny nečistoty a jak s nimi bude nakládáno. Takové řešení však již musí být zásadně součástí územního rozhodnutí o umístění stavby, neboť ve stavebním řízení se stanovují již konkrétní podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Aby však mohly být, i ve vztahu k umístění odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů, stanoveny podmínky pro konkrétní provedení stavby, musí být nejprve stanoveny podmínky pro umístění těchto stavebních prvků celé stavby, a to bezpodmínečně při zohlednění umístění stavby na životní prostředí.“

100. Podle krajského soudu závazné stanovisko EIA z 30. 12. 2020 plně respektuje krajský soudem vyslovený závazný právní názor, když v nové podmínce č. 8 stanovuje povinnost *Navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace snižující využití posypových solí s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším ochranným pásmem 2. stupně jímacího území Tovačov, Troubky, Brodek, územím chráněné oblasti přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy a ochranným pásmem zdrojů minerálních vod Horní Moštěnice.*
101. Krajský soud opakovaně shodně s vypořádáním obdobných námitek žalobce a) zdůrazňuje, že ve svém předchozím kasačním rozsudku kladl důraz především na to, že způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice není technikálií, kterou by bylo možno odložit až do řízení kolaudačního, ale že je nezbytné se jím zabývat již v řízení územním. Z tohoto rámce stanovisko EIA z 30. 12. 2020 při stanovení povinnosti v nové podmínce č. 8 podle krajského soudu nevybočilo. Byť v uvedené podmínce není explicitně stanoveno, že návrh způsobu zimní údržby má být předložen již pro řízení územní, nemohlo dojít ve vztahu k žalobci a) k dotčení jeho hmotných práv, jestliže v rámci územního řízení, a to ve fázi odvolacího řízení, takovýto návrh předložen byl, byl podkladem rozhodnutí, resp. k němu se vztahujících závazných stanovisek dotčených orgánů, z nichž jednoznačně vyplynulo, že pro účely navrhovaného způsobu zimní údržby není třeba změna umístění jakýchkoli stavebních prvků. Konstatoval-li krajský soud v předchozím kasačním rozsudku, že řešení způsobu odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice musí být zásadně již *součástí* územního rozhodnutí, nelze z toho dovodit, že konkrétní podmínky způsobu zimní údržby musí být stanoveny ve výrokové části rozhodnutí, nýbrž, že součástí územního rozhodnutí musí být posouzení způsobu zimní údržby z hlediska posouzení umístění jednotlivých odvodů nečistot vznikajících při odstraňování závad ve sjízdnosti dálnic do recipientů a stanovení podmínek pro konkrétní provedení stavby, což nepochybně bylo v řízení po předchozím kasačním rozsudku splněno.
102. Žalobci dále namítají, že jestliže v podmínce č. 8 bylo nově uloženo navrhnout způsob zimní údržby snižující využití posypové soli, nezabývá se předložený návrh zimní údržby, jakým konkrétním způsobem dojde ke snížení spotřeby posypových solí. Podle žalobců je účelem podmínky č. 8 závazného stanoviska EIA snížit spotřebu soli pod běžné množství, což návrh neřeší.
103. S touto námitkou krajský soud nesouhlasí. Z nově uložené podmínky č. 8 totiž podle krajského soudu nevyplývá, že by podmínkou návrhu zimní údržby bylo zajištění využití posypových solí pod běžné množství; nově uložená podmínka totiž obecně zavazuje předložit návrh způsobu zimní údržby snižující využití posypových solí, z čehož lze mj.

dovodit, že návrh má a může obsahovat takový způsob zimní údržby dálnice, který bude zahrnovat technické kroky, které např. s využitím soli na určitém úseku nebude ani počítat.

104. Z hlediska žalobci vznesené námitky krajský soud opakuje, že návrh způsobu zimní údržby, který byl předložen jako podklad rozhodnutí, zcela splňuje to, co bylo podmínkou č. 8 závazného stanoviska EIA z 30. 12. 2020 uloženo. K návrhu zimní údržby dálnice pomocí CHRL, je zapotřebí zdůraznit, že námitky tímto směrem vedené jsou v zásadě obecného charakteru, nepodložené žádným konkrétním argumentem, přičemž z žalobních tvrzení nelze dovodit, k jakému *konkrétnímu* ohrožení zájmů sledovaného žalobci by mělo dojít.
105. Krajský soud neshledává pochybení ani v tom, že ministr životního prostředí se ve stanovisku EIA zabýval obsahem biologického průzkumu 2016 pro řízení o výjimce z druhové ochrany, neboť i kdyby tento postup shledal krajský soud nesprávným, nemělo by to vliv na zákonnost závazného stanoviska ve vztahu k nově stanoveným podmínkám.
106. Krajský neshledal optikou uplatněné žalobní námitky nezákonnost ani ve vztahu k nově stanovené podmínce č. 7, kterou bylo uloženo *Předložit návrh způsobu a četnosti monitorování odváděných dešťových vod*, když opět není zřejmé, jakým způsobem se nově uložená podmínka může *negativně* dotknout ochrany životního prostředí, resp. zájmů sledovaných žalobci, přičemž krajský soud na rozdíl od žalobců nepokládá požadavek podmínky č. 7 za slovně a časově nejednoznačný.

Závěr a náklady řízení

107. Jelikož krajský soud neshledal žádnou ze žalobních námitek všech žalobců důvodnou, žaloby v souladu s § 78 odst. 7s. ř. s. zamítl.
108. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobci úspěšní nebyli a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly.
109. Pokud se jedná o žádosti žalobců b) a c) o vrácení soudního poplatku ve výši 1 000 Kč, kterou žalobci zaplatili v souvislosti s usnesením podepsaného soud ze dne 12. 8. 2021, kterým nebyl žalobám přiznán odkladný účinek, dospěl krajský soud k závěru, že těmto nelze vyhovět. Žalobci b) a c) totiž ve svých žalobách výslovně uvedli, že *žádají, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek*, což obsahově nelze posoudit jinak, než jako návrh na přiznání odkladného účinku žalobě; to vše bez ohledu na to, že soud byl povinen uvedené zvážit ve smyslu § 9d odst. 2 zákona o EIA i bez žalobci vzneseného návrhu. Je sice pravdou, že v řízení vedeném u podepsaného soudu pod sp. zn. 38 A 6/2020 postupoval krajský soud odlišně, to nicméně neznamená možnost posoudit podání žalobce v projednávané věci odlišně, když krajský soud svůj postup v předcházejícím řízení přehodnotil a dospěl k závěru, že v souladu se zákonem je postup, který zvolil nyní.
110. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Shodu s prvopisem potvrzuje

[Zadejte text.]

Ostrava dne 23. září 2021

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje